Tweede Kamer der Staten-Generaal | 2

Vergaderjaar 2015–2016

21 501-31 Raad voor de Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken

Nr. 407 BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 6 juni 2016

Hierbij zend ik u het verslag van de informele Gezondheidsraad van 18 april te Amsterdam.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers

kst-21501-31-407
ISSN 0921 - 7371
’s-Gravenhage 2016

Verslag informele EU bijeenkomst van ministers van volksgezondheid van 18 april 2016 te Amsterdam

Op 18 april 2016 vond in Amsterdam de informele bijeenkomst van gezondheidsministers plaats. Er werd gesproken over innovatieve en betaalbare geneesmiddelen, verbetering van voedingsproducten en antimicrobiële resistentie.

Innovatieve en betaalbare geneesmiddelen

Gedurende de ochtendsessie stond de vraag centraal hoe gegarandeerd kan worden dat patiënten in de EU nu en in de toekomst toegang hebben tot innovatieve geneesmiddelen tegen een maatschappelijk aanvaardbare prijs. Ter voorbereiding op de bijeenkomst had Nederland een probleemanalyse met de lidstaten gedeeld. Deze werd met brede instemming van een groot aantal lidstaten ontvangen. Vervolgens kwamen twee prioriteiten aan de orde. Het betrof hier enerzijds de vraag hoe vrijwillige samenwerking tussen lidstaten op het terrein van prijsbeleid gefaciliteerd kan worden. Daarnaast ging de discussie over de marktstructuur van de Europese geneesmiddelensector en de werking en gevolgen van bestaande beschermingsconstructies rondom intellectueel eigendom.

De eerste prioriteit ging over het verschil van de onderhandelingspositie van lidstaten ten opzichte van de farmaceutische industrie. Deze lijkt voor de lidstaten ongunstig te zijn, omdat elke lidstaat ieder voor zich onderhandeld en er tegelijkertijd geen transparantie is in prijsopbouw, terwijl de farmaceutische industrie mondiaal opereert. Hierover is een goede open discussie gevoerd met in achtneming van het feit dat de besluitvorming rondom prijzen en vergoedingen van geneesmiddelen een nationale competentie is en moet blijven. Desalniettemin deelde een groot aantal ministers de mening dat vrijwillige samenwerking op dit gebied tot betere uitkomsten kan leiden, zowel qua prijs als qua beschikbaarheid van de juiste producten.
Tijdens de bijeenkomst bleek dat groepen lidstaten, waaronder de Benelux, reeds experimenteren met of overwegen om regionaal samen te werken bij uitwisseling van informatie en eventuele gezamenlijke prijsonderhandelingen. Deze initiatieven zouden verder ontwikkeld kunnen worden en lidstaten kunnen hun ervaringen delen.

Wat betreft de tweede prioriteit was er steun voor de denkrichting dat bepaalde bestaande marktbeschermingsmechanismen, met name ook aanvullende mechanismen gericht op de ontwikkeling van (bepaalde) geneesmiddelen, tot ongewenste prikkels kunnen leiden. Zoals winstmaximalisatie ten koste van echte innovatie en belemmering van de toegang van patiënten tot bepaalde nieuwe geneesmiddelen. Tijdens de discussie werd door verschillende lidstaten steun uitgesproken voor het uitvoeren van een analyse naar de kosten/baten en effecten van dergelijke aanvullende beschermingsmechanismen specifiek voor geneesmiddelen, en dan met name op het terrein van de weesgeneesmiddelen. Nederland heeft ervoor gepleit dat dit onderwerp op Europees niveau nader wordt onderzocht en geëvalueerd.

Verbetering van voedingsproducten

Tijdens de lunch zette Nederland de noodzaak uiteen om in gezamenlijkheid te komen tot een aanpak voor het stapsgewijs verlagen van zout, verzadigd vet en suikers in voedingsproducten. Nederland benadrukte hierbij zowel het perspectief van volksgezondheid als dat van de interne markt, met als doel de gezonde keuze makkelijk te maken in heel Europa.
Na de lunch werd teruggeblikt op de high-level conferentie over «Food

Product Improvement» op 22 februari in Amsterdam, inclusief de totstandkoming van de «Roadmap for Action on Food Product Improvement». Aan de lidstaten werd gevraagd om op twee vragen te reageren: wat zijn de volgende te nemen stappen ten aanzien van het verbeteren van voedingsproducten en hoe kan de voortgang het best worden gemonitord?
De Eurocommissaris gaf aan dat productverbetering een belangrijk instrument is om overgewicht en obesitas terug te dringen en is van mening dat Europese burgers in 2020 in goede gezondheid zouden moeten kunnen leven. Hij riep de lidstaten op om vóór het eind van 2016 met nationale plannen te komen voor productverbetering, voortbordurend op het EU Framework for National Initiatives on Selected Nutrients en de Roadmap for Action. Ook benadrukte hij dat alle landen importeren en exporteren.

Het merendeel van de Lidstaten gaf aan de Nederlandse inspanningen te waarderen en er werd steun uitgesproken voor een gecoördineerde aanpak voor productverbetering. Benadrukt werd dat informatie aan de consument belangrijk is. Andere genoemde punten waren de eigen verantwoordelijkheid van lidstaten ten aanzien van gezondheidsbeleid, culturele verschillen tussen landen, de manier waarop samenwerking met de industrie wordt vormgegeven, aandacht specifiek voor overgewicht bij kinderen en het belang van goede monitoring en informatievoorziening. Een aantal lidstaten zou tenslotte graag zien dat ook transvetzuren worden opgenomen in de Raadsconclusies.

Antimicrobiële Resistentie (AMR)

Vrijwel alle gezondheidsministers waren akkoord met de belangrijkste elementen van de concept Raadsconclusies over antimicrobiële resistentie. Het merendeel van de lidstaten erkende dat om het probleem effectief aan te pakken een «One Health» benadering nodig is en dat gezien AMR een grensoverschrijdende gezondheidsbedreiging is, ook intensieve samenwerking op EU-niveau essentieel is. Een groot deel van de lidstaten was van mening dat het opzetten van een «One Health Network on AMR» de transparantie, de structurele samenwerking en coöperatie tussen lidstaten, humane-, veterinaire- en andere relevante sectoren moet faciliteren. Dit overigens zonder nieuwe administratieve lasten met zich mee te brengen. Bovendien kan zo'n netwerk ook worden gebruikt om de doelstellingen van een nieuw EU AMR-actieplan te bespreken, beste praktijken en beleidsopties te evalueren en om de voortgang en uitvoering van de nationale actieplannen van lidstaten te discussiëren. Een aantal lidstaten gaf aan dat ze bij het opstellen van Nationale AMR Actieplannen voldoende flexibiliteit willen behouden om meetbare doelen te kunnen aanpassen aan de nationale situatie.